

فرصت‌های همکاری بین‌المللی

با کشور آلمان

مدیریت همکاری‌های علمی و بین‌المللی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

فهرست مطالب

۲ مقدمه
۴ نظام آموزش عالی آلمان
۵ دانشگاه
۵ دانشگاه علوم کاربردی
۵ مدارس عالی موسیقی و هنر
۵ دانشگاه های همکاری های آموزشی
۶ دانشکده های خصوصی
۷ دانشگاه های کشور آلمان
۸ روش های همکاری با دانشگاه های آلمان
۸ پروژه های مشترک تحقیقاتی / صنعتی توسط اساتید
۸ تبادل دانشجو در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری (فرصت مطالعاتی)
۹ راهنمای مشترک دانشجو توسط اساتید داخلی و خارجی
۹ کارآموزی (مدرسه تابستانی / زمستانی)
۹ تبادل اساتید
۹ جلسات مذاکره برای شروع همکاری مابین اساتید
۱۰ بازدید از دانشگاه خارجی
۱۰ همکاری در نگارش مقاله
۱۰ هارائه دوره های آموزشی با همتای خارجی
۱۰ دعوت از اساتید خارجی برای حضور در همایش یا کنفرانس
۱۱ دعوت از اساتید خارجی برای داوری پایان نامه های دانشجویان دکتری
۱۱ جذب حمایت مالی برای فعالیت های بین المللی با همتایان آلمانی
۱۱ حمایت مالی در سطح ملی
۱۱ بنیاد پژوهشی آلمان DFG
۱۴ موسسه تبادل آکادمیک آلمان DAAD
۱۶ موسسه AVH
۱۸ موسسه FRAUNHOFER
۱۸ موسسه MAX PLANCK
۱۹ موسسه LEIBNIZ
۲۰ موسسه HELMHOLTZ
۲۰ حمایت آغازین در سطح بین المللی
۲۱ حمایت از اجرای پروژه در سطح بین المللی

۱ مقدمه

آلمان با نام رسمی جمهوری فدرال آلمان، کشوری در قاره اروپا با پایتخت برلین است. این کشور از شمال با دریای شمال، دانمارک و دریای بالتیک، از شرق با لهستان و جمهوری چک، از جنوب با اتریش و سوئیس و از غرب با فرانسه، لوکزامبورگ، بلژیک و هلند مرز دارد. آلمان با ۸۲ میلیون نفر، پرجمعیت‌ترین کشور اروپا است.

آلمان دارای نظام سیاسی جمهوری فدرال دموکراتیک پارلمانی بوده و دارای ۱۶ ایالت است. این ایالت‌ها می‌توانند در برخی مسایل مستقل عمل کنند. آلمان هم اکنون یکی از صنعتی‌ترین کشورهای جهان است و به عنوان ثروتمندترین عضو اتحادیه اروپا، موتور اقتصادی حوزه پولی یورو محسوب می‌شود. شهرهای بزرگ آلمان برلین، هامبورگ، مونیخ و فرانکفورت می‌باشند.

جمهوری فدرال آلمان هم‌اکنون یکی از اعضای سازمان ملل متحد، ناتو، کشورهای گروه هشت و گروه پنج بوده و از بنیانگذاران اتحادیه اروپا است و زبان رسمی کشور آلمان، زبان آلمانی است.

شکل ۱ - موقعیت کشور آلمان در اروپا

آلمان دارای یک بازار اقتصادی اجتماعی با نیروی کار مجرب، موجودی سرمایه بزرگ، سطح پایین فساد، و سطح بالا از نوآوری است. آلمان بزرگترین اقتصاد ملی در اروپاست و هم چنین جزو چهار تولیدکننده بزرگ جهان است. از بین ۵۰۰ شرکت بزرگ دنیا از لحاظ سرمایه، ۳۷تای آنها در آلمان می باشد. ده شرکت برتر به ترتیب: دایملر، فولکس واگن، آلیانتس، زیمنس، دویچه بانک، ا.آن، دویچه پست، دویچه تلکوم، مترو و ب آ اس اف است. در این میان بیشترین تعداد کارمند برای دویچه پست و بوش است. از برندهای معروف آلمان می توان به مرسدس بنز، ب ام و، آدیداس، پورشه، فولکس واگن و نیوآ اشاره کرد.

آلمان به دلیل قرارگیری در مرکز اروپا، قطب حمل و نقل این قاره به حساب می آید. آلمان دارای حمل و نقل متراکم و شبکه‌ای مدرن است و در شبکه بزرگراهی و اتوبانی از نظر مقدار و طول رتبه سوم در جهان را داراست. این کشور دارای خط راه آهن پرسرعت است. قطارهای سریع‌السیر در آلمان خدمات عمده‌ای را به شهروندان شهرستان‌ها می دهند و بعضی از با سرعتی حدود ۳۰۰ کیلومتر در ساعت حرکت می کنند.

دستاوردهای آلمان همواره در زمینه علم بسیار مهم و چشمگیر بوده است به طوری که اساس اقتصاد کشور را بنا کرده است. شاید بتوان گفت آلمان پس از جنگ‌های جهانی اول و دوم با اتکا به علم و تکنولوژی خود توانست این کشور به عرصه قدرت برگرداند. از آنجا که این کشور از ذخایر طبیعی کمی نسبت به وسعت آن برخوردار است بخش قابل توجهی از انرژی مصرفی خود را منابع تجدیدپذیر به خصوص انرژی خورشیدی و بادی تامین می کند و یکی از پیشتازان کشور پاک در جهان است.

همچنین این کشور در دهه‌های اخیر تمایلی زیادی برای برقراری ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز علمی در سطح بین المللی نشان داده است و نزدیکی علم و صنعت به یکدیگر در این کشور موفقیت های علمی حاصل از پژوهش و تحقیق در نهایت به یک محصول تجاری و یا صنعتی تبدیل می شود.

نکته قابل توجه در خصوص فعالیتهای علمی و تحقیقاتی آلمان، وجود نهادهای متنوع برای حمایت معنوی، مالی و تجهیزاتی از پژوهش و آموزش هم در سطح ملی و هم در سطح بین المللی است. از جمله این نهادها می توان به د.اف.گ، د.ا.ا.د، فرانهورف، مکث پلانک و غیره اشاره کرد. اگر چه روند فعالیت هر یک از نهادهای ذکر شده در بالا متفاوت است، اما تجربه نشان داده است که خوشبختانه محققان و اساتید ایرانی پتانسیل بالایی در همکاری با این مراکز را دارند.

در کنار نهادهای حامی ملی آلمان، نقش پررنگ آلمان در همکاری های علمی و پژوهشی در سطح اروپا باعث شده تا این کشور سهم بزرگی در دریافت حمایت های اتحادیه اروپا در حوزه علم و تکنولوژی داشته باشد.

ایران و آلمان علاوه با اینکه همواره تلاش داشته اند تا روابط خود در تمامی زمینه های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و علمی استوار نگه دارند با این حال در دوره هایی از تاریخ که ناهمسویی هایی در حوزه سیاست بر روابط دوطرف سایه انداخت. با این حال تلاش شد تا فارغ از این فراز و نشیب ها همکاری های علمی پابرجا بمانند. تا آنجا که امروز آلمان بدون شک یکی از قوی ترین همپایان جمهوری اسلامی ایران در عرصه علم و تکنولوژی است.

در سایت سفارت جمهوری اسلامی ایران در برلین روابط ایران و آلمان چنین توصیف شده است: «جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال آلمان از دیرباز دارای روابطی خوب و سستی بوده اند. روابط ایران و آلمان که از سابقه ای پانصد ساله برخوردار است متکی به خواست و تمایل ملت های آنهاست که در دوره های مختلف نظر به ملاحظات امنیتی و منافع مشترک آنها بوده است. از نظر تاریخی مجموعه ای از ملاحظات و عوامل سیاسی، اقتصادی - بازرگانی و فرهنگی باعث نزدیکی دو کشور به هم بوده است. تاریخ دو کشور فراز و نشیب های زیادی داشته و مناسبات دوجانبه را در دوره های مختلف تحت تأثیر قرار داده است.»

دانشگاه صنعتی امیرکبیر به پشتوانه اساتید برجسته خود و همچنین محققین و دانشجویان پرتلاش در سال های اخیر همکاری همه جانبه ای با دانشگاه ها و مراکز علمی کشور آلمان برقرار کند. از جمله این همکاری ها میتوان به دریافت حمایت مالی از د.اف.گ برای همکاری بین دو محقق ایرانی آلمانی و اجرای پروژه، دریافت بورس فرنفور و مکث پلانک برای انجام تحقیق و پژوهش در یک انستیتو مرتبط با این نهاد، برگزاری دوره های تبادل دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی بین دو دانشگاه ایرانی و آلمانی و همچنین هدایت مشترک دانشجو دکتری و در نهایت اعطای دو مدرک دکترا از دو دانشگاه اشاره کرد.

لازم به تاکید مجدد است که بر اساس تجربه همکاری علمی در سطح بین المللی یک برنامه برد-برد است و طرفین با ایفای نقش کامل یکدیگر در نهایت به مطلوب ترین نتایج دست پیدا میکنند. همچنین اساتید و محققین ایرانی دارای ظرفیت بسیار بالایی برای تاثیرگذاری در حوزه علم در سطح بین الملل دارند.

در این دستورالعمل تلاش شده تا با معرفی ظرفیت ها، روش های همکاری، حمایت های مالی موجود برای همکاری با کشور آلمان آورده شود. امید است اساتید گرامی، محققان و دانشجویان عزیز با مطالعه این مجموعه و کسب آگاهی اقدام به شروع ارتباط ویا تحکیم ارتباطات شکل گرفته پیشین نمایند.

۲ نظام آموزشی عالی آلمان

آلمان به عنوان پایگاه دانشگاهی، تا به حال در سطح بین المللی به این اندازه جذاب و مورد تقاضا نبوده است. ابتکار عمل در «افزایش سطح دانش» که شامل اختیارات بیشتر مدارس عالی، رشته های جدید و دوره های بیشتر کارشناسی و کارشناسی ارشد که به زبان انگلیسی نیز ارائه می شوند، منجر به افزایش شمار دانشجویان، حتی دانشجویان خارجی شده است.

خواه در شهرهای بزرگ و یا در مناطق سرسبز، خواه به صورت سنتی و یا مدرن: هیچ کشور اروپایی دیگر مانند آلمان دارای چنین گوناگونی در آموزش عالی خود نمی باشد.

در آلمان ۳۷۶ موسسه آموزش عالی وجود دارد که از مجموع موسسات فوق ۱۰۲ دانشگاه، ۱۷۰ دانشگاه علوم کاربردی و ۶۹ موسسه نیز دانشکده های خصوصی شامل مدارس عالی هنر و موسیقی هستند. این تنوع به دانشجویان امکان می دهد که بهترین رشته را مطابق با نیاز خود انتخاب کنند. بعنوان مثال اگر دانشجو بیشتر روی علوم تجربی و عملی تاکید دارد، دانشگاه علوم کاربردی

بهترین گزینه برای او خواهد بود. از سوی دیگر اگر به تحقیقات و نظریه‌پردازی‌ها علاقه دارد دانشگاه‌ها بهترین مکان برای این شیوه آموزشی هستند.

۲,۱ دانشگاه‌ها (universitat)

دانشگاه‌های این کشور در واقع مراکز تحقیقاتی هستند. این موسسات شکل سنتی موسسات آموزش عالی در آلمان محسوب می‌شوند. ۱۰۲ دانشگاه آلمان به دقت تحقیقات و آموزش را به هم مرتبط می‌کنند. اغلب دانشگاه‌های این کشور طیف وسیعی از رشته‌ها را ارائه می‌دهند. دانشگاه‌های دارای رویکرد قوی در فن‌آوری در این کشور بعنوان Technische Universität شناخته می‌شوند. این دانشگاه‌ها در مقایسه با دانشگاه‌های علوم کاربردی تاکید بیشتری بر روی تحقیقات پایه دارند. همچنین دانشجویان در دانشگاه‌ها امکان تحصیل در مقطع دکتری و پسا دکتری را دارند.

۲,۲ دانشگاه علوم کاربردی (Fachhochschule)

این موسسات در واقع مراکز آموزشی عملی و تجربی هستند. ۱۷۰ دانشگاه علوم کاربردی در آلمان رویکردی به شدت عملی و تجربی داشته و ارتباط تنگاتنگی با دنیای کار و اشتغال دارند. در این دانشگاه‌ها تاکید اصلی بر روی فن‌آوری، بازرگانی، طراحی و بخش اجتماعی است. در عین حال امکان تحصیل در رشته پزشکی یا حقوق و دکتری کامل در دانشگاه‌های علوم کاربردی وجود ندارد و آموزش صرفاً تا مقطع کارشناسی ارشد ارائه می‌شود.

۲,۳ مدارس عالی موسیقی و هنر (Kunst, Musik –Und Filmhochschule)

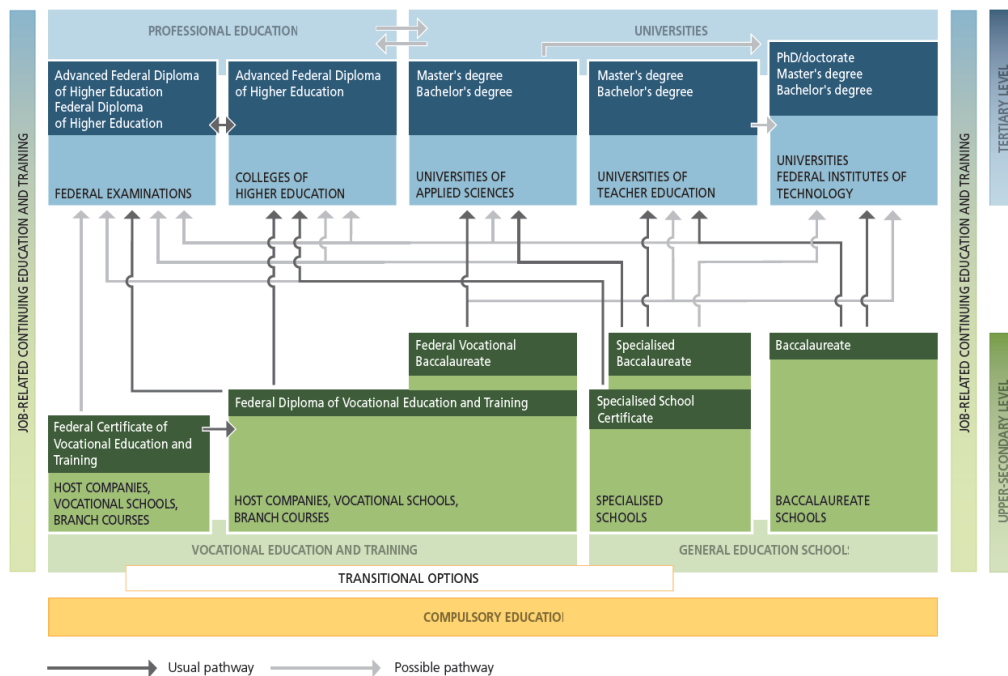
این موسسات مراکز یادگیری هنر هستند. ۵۳ مدرسه دولتی هنر، موسیقی و فیلم‌سازی معمولاً دانشجویانی را جذب می‌کنند که آزمون ورودی را با موفقیت پشت سر بگذارند. ۲۳ دانشکده موسیقی آلمان محبوبیت ویژه‌ای را در بین دانشجویان خارجی دارند. در این دانشکده‌ها سهم دانشجویان خارجی ۳۳,۷ درصد است. اگرچه ورودی دانشکده‌های هنر بسیار بالا است اما آموزش‌های ارائه شده در آن‌ها بسیار عالی و باکیفیت است. تقریباً تمام دانشکده‌های هنر و موسیقی در آلمان حق اعطای مدرک دکتری، فوق دکتری و عنوان پروفسوری را دارند.

۲,۴ دانشگاه‌های همکاری‌های آموزشی (Berufsakademie)

انتخاب این موسسات برای افرادی که به دنبال آغاز یک حرفه هستند گزینه بسیار مناسبی است. ۳۸ دانشگاه همکاری آموزشی در واقع موسسات آموزش عالی نیستند اما مدارک اعطایی از سوی برخی از آنها معادل مدارکی است که دانشگاه‌های علوم کاربردی اعطا می‌شوند. این موسسات آموزشی آموزش‌های خاص در زمینه تجارت، فن‌آوری و بخش اجتماعی همراه با برنامه‌های مهارت شغلی ارائه می‌دهند. دانشجویان در صورتی قادر به تحصیل در این موسسات همکاری‌های آموزشی هستند که قرارداد آموزشی با یک کارفرما داشته باشند. فارغ‌التحصیلان این موسسات، چشم‌انداز شغلی خوبی خواهند داشت.

۲,۵ دانشکده‌های خصوصی (private Hochschulen)

این موسسات در واقع موسسات مناسب برای دانشجویانی است که خودشان هزینه تحصیل خود را می‌پردازند. ۶۹ دانشکده خصوصی بیشتر برنامه‌های تحصیلی در قالب گروه‌های کوچک ارائه می‌دهند که ارتباط تنگاتنگی با صنایع دارند. از مشخصه‌های بارز آنها گرایش عملی بالا و دوره‌های تحصیلی کوتاه‌مدت است. شهریه پرداختی در این دانشکده‌ها از ۱۸۰۰ الی ۴۷۰۰ یورو در هر ترم متغیر است. با این حال تمام دانشکده‌های خصوصی انتظارات دانشجویان را برآورده نمی‌کنند. در این میان تشخیص اینکه یک دانشگاه یا دانشکده خصوصی دارای اعتبار دولتی باشد، بسیار مهم است. در غیر این صورت مدارک آنها مورد تایید نبوده و در هنگام یافتن شغل فارغ‌التحصیلان را دچار مشکلات عدیده خواهد کرد.

شکل ۲ - سیستم آموزش عالی کشور آلمان

۳ دانشگاه‌های کشور آلمان

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، کشور آلمان ۱۰۲ دانشگاه و ۱۷۰ دانشگاه علوم کاربردی دارد. طبق رتبه‌بندی موسسه QS ۴ دانشگاه این کشور در صد ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا و ۱۵ مرکز این کشور در بین ۲۵۰ مرکز علمی دنیا قرار دارند. در جدول ۱، نام ۱۰ مرکز علمی برتر این کشور به همراه رتبه جهانی و شهر آورده شده است.

جدول ۱ - دانشگاه‌های برتر آلمان

شهر	رتبه جهانی	دانشگاه	رتبه
Munchen	۶۰	Technical University of Munchen	۱
Munchen	۶۸	Ludwig-Maximilians - Universität München	۲
Heidelberg	۷۲	Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	۳
Karlsruhe	۹۸	KIT, Karlsruher Institut für Technologie	۴
Berlin	۱۲۱	Humboldt-Universität zu Berlin	۵
Berlin	۱۲۳	Freie Universität Berlin	۶
Aachen	۱۴۶	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule	۷
Freiburg	۱۶۳	Universität Freiburg	۸
Berlin	۱۶۴	Technical University of Berlin	۹
Tübingen	۱۶۷	Eberhard Karls Universität Tübingen	۱۰

۴ روش‌های همکاری با دانشگاه‌های آلمان

با توجه به مقبولیت همکاری‌های بین‌المللی در سراسر دنیا، برقراری ارتباط علمی با هر نهاد دانشگاهی از روش‌های گوناگونی میسر است. عمده‌ترین این روش‌ها عبارت‌اند از:

۴,۱ پروژه‌های مشترک تحقیقاتی / صنعتی توسط اساتید

در این برنامه اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دانشگاه‌های خارج می‌توانند با تعریف پروژه تحقیقاتی / صنعتی مشترک همکاری کنند. معمولاً حمایت‌های مالی لازم برای این نوع پروژه‌ها می‌تواند از طرق اتحادیه اروپا (مانند چشم‌انداز ۲۰۲۰)، صندوق‌های حمایت مالی خارجی (مانند داف گ از آلمان و سی ان آر اس از فرانسه)، صندوق‌های حمایت مالی ملی (مانند صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور)، برنامه‌های موردی بر اساس قرارداد میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و یا سایر نهادها با مراکز علمی دنیا (مانند برنامه مشترک وزارت علوم با پاکستان)، یا به صورت محدود از طرف معاونت پژوهشی دانشگاه صورت پذیرد. شایان ذکر است این مورد توسط رویه اختصاص اعتبار پژوهشی به اعضای هیئت علمی دانشگاه (گرنه)، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۲ تبادل دانشجوی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری (فرصت مطالعاتی)

این تبادل می‌تواند به صورت گذراندن واحد درسی و یا انجام فعالیت پژوهشی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در راستای انجام پروژه‌ی دانشجوی در دانشگاه میزبان به مدت یک تا سه ترم تعریف شود. در انتهای این دوره مدرکی از دانشگاه خارجی به دانشجوی داده نمی‌شود و صرفاً ریزنمرات یا گواهی انجام تحقیقات به وی اهدا می‌شود. معمولاً در این دوره‌ها دانشگاه میزبان، دانشجویان را از پرداخت شهریه معاف می‌کند. به منظور حمایت مالی از دانشجویان در خصوص هزینه‌های زندگی آن‌ها در خارج از کشور، بورس‌های اتحادیه اروپا (مانند اراسموس پلاس)، دانشگاه میزبان، سفارت‌های مربوطه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (برای دانشجویان دکتری) می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند. امکان پذیرفتن دروسی که دانشجوی در دانشگاه خارجی اخذ می‌کند به عنوان واحد درسی در دانشگاه وجود دارد. شایان ذکر است دانشجویان دکتری که فرصت مطالعاتی خود را در دانشگاه‌های خارج سپری می‌کنند، می‌توانند با دانشگاه موردنظر در خصوص تبدیل فرصت مطالعاتی خود به دوره دو مدرک مذاکره کنند که توضیحات آن در ادامه بیان می‌شود. شایان ذکر است این مورد توسط رویه مشوق‌های آموزشی دانشگاه، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۳ راهنمایی مشترک دانشجویان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری توسط استاد داخلی و خارجی

در این روش دو استاد از داخل و خارج، راهنمایی دانشجویی از داخل یا خارج را بر عهده گرفته و به صورت مشترک وی را در انجام پروژه تحقیقاتی مربوطه راهنمایی می‌کنند. در این روش دانشجویان تمام دوره را در دانشگاه خود سپری می‌کنند و نقل و انتقالی صورت نمی‌پذیرد. در جلسه دفاع از پایان‌نامه دانشجویان، استاد خارجی می‌تواند به صورت حضوری یا مجازی شرکت داشته باشد. این نوع همکاری معمولاً بدون حمایت مالی از استاد خارجی برای انجام راهنمایی صورت می‌گیرد. دستاورد وی صرفاً در تولید انتشارات و یا ثبت اختراع و محصول مشترک خواهد بود. امکان اضافه کردن نام استاد در پورتال دانشگاه به عنوان استاد راهنما یا مشاور وجود دارد. همچنین اضافه کردن استاد خارجی از ظرفیت پذیرش دانشجویان استاد داخلی کسر نمی‌کند. شایان ذکر است این مورد توسط رویه مشوق‌های آموزشی دانشگاه، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۴ کارآموزی (مدرسه تابستانی / زمستانی)

در این برنامه گروهی از دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر یا دانشجویانی از دانشگاه خارجی می‌توانند ذیل موضوعات آموزشی / پژوهشی مشخص، مدت‌زمانی بین یک تا سه هفته را در دانشگاه میزبان سپری کنند. این برنامه می‌تواند معادل گذراندن واحد درسی کارآموزی برای دانشجویان کارشناسی و یا بخشی از پروژه کارشناسی ارشد دانشجویان باشد. شایان ذکر است معاونت امور بین‌الملل در این خصوص هزینه‌های داخلی کارآموزان خارجی دانشگاه‌های برتر جهان را بر عهده می‌گیرد. شایان ذکر است این مورد توسط رویه مشوق‌های آموزشی دانشگاه، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۵ تبادل اساتید

اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر می‌توانند برای بازدید کوتاه‌مدت یا فرصت تحقیقاتی خود در دانشگاه‌های خارجی حضور یابند. این مهم می‌تواند همراه تدریس واحد درسی، ارائه کارگاه آموزشی، مذاکره در خصوص شروع همکاری و سپری کردن فرصت تحقیقاتی یا شرکت در یک کنفرانس یا همایش باشد. این برنامه می‌تواند به صورت بالعکس یعنی حضور اساتید خارجی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر تحت عناوین همکاری فوق‌الذکر باشد. در این راستا، دانشگاه صنعتی امیرکبیر مشتاق است تا با اساتید برجسته خارجی و یا ایرانیان غیر مقیم، قرارداد استاد مدعو منعقد کند. شایان ذکر است این مورد توسط رویه مشوق‌های آموزشی دانشگاه، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۶ جلسات مذاکره برای شروع همکاری مابین اساتید

اساتید می‌توانند به منظور مذاکره با هم‌تایان خارجی برای تعریف فعالیت‌های مشترک جلسات رودررو ترتیب دهند. از این برنامه‌ها مؤسسه‌ای از اتحادیه اروپا (مانند اراسموس پلاس)، کشورهای خارجی مانند آلمان (داد، بی ام بی اف، الکساندر فون هومبولت، د اف گ، هلم هولتز و ...)، ملی (صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور) و معاونت امور بین‌الملل دانشگاه صنعتی امیرکبیر اعلام آمادگی کرده‌اند. ۹ فعالیت توسط معاونت امور بین‌الملل دانشگاه صنعتی امیرکبیر می‌تواند مورد حمایت مالی قرار گیرد که در درگاه اینترنتی (<http://campus.aut.ac.ir/intrel>) در قسمت خدمات اساتید / حمایت مالی ذکر شده است.

۴,۷ بازدید از دانشگاه خارجی

برخی از دانشگاه‌های خارجی برنامه‌ای تحت عنوان بازدید از دانشگاه ترتیب می‌دهند. در این نوع برنامه‌ها اغلب دانشجویان و اساتید می‌توانند به مدت کوتاه (معمولاً یک هفته) از نزدیک دانشگاه میزبان و در برخی موارد صنایع مرتبط با آن دانشگاه را بازدید کنند. اغلب این برنامه‌ها به تعداد محدود، حمایت مالی می‌شود. به ترتیبی که افراد علاقه‌مند درخواست‌های خود را ارسال کرده و پس از ارزیابی، گروهی مشمول دریافت بورس به منظور شرکت در این برنامه می‌شوند.

۴,۸ همکاری در نگارش مقاله

شروع همکاری بین‌المللی می‌تواند با انتشارات مشترک شروع شود. با اختصاص دانشجوی مشترک بین استاد ایرانی و همتای خارجی می‌توان به این مهم دست یافت. در صورتی که مقاله‌ای با همتای خارجی منتشر شود، وی به عنوان نویسنده حساب نشده و از امتیاز استاد داخلی کسر نمی‌شود.

۴,۹ همکاری در خصوص ارائه دوره‌های آموزشی با همکاری همتای خارجی

این دوره‌ها می‌تواند شامل دوره‌های کوتاه‌مدت، کارگاه آموزشی و درس مشترک باشد. دوره‌های کوتاه می‌تواند شامل ارائه یک درس / مبحث جدید (که دانش آن در بین اساتید داخلی وجود ندارد) به صورت فشرده در یک تا سه هفته باشد. کارگاه آموزشی می‌تواند در خصوص بیان تجربیات عملیاتی کشورهای توسعه‌یافته در رابطه با مباحث داغ باشد. همچنین، می‌توان به کمک اساتید خارجی درسی را به صورت مشترک در دانشگاه اجرا کرد. این مهم می‌تواند با حضور کوتاه‌مدت و تدریس فشرده استاد خارجی باشد با از ارتباط مجازی استفاده شود. در این راستا معاونت امور بین‌الملل تمهیدات لازم (اخذ روادید، اسکان و بازدیدهای درون‌شهری) برای حضور استاد خارجی را با همکاری مسئول برگزاری دوره فراهم خواهد کرد. لازم به ذکر است که دوره‌های بلندمدت مانند دوره‌های مشترک کارشناسی ارشد یا دکتری در مستندی دیگر ارائه شده است که در پایگاه اینترنتی <http://campus.aut.ac.ir/intrel> (در قسمت دوره‌های مشترک) در دسترس است. شایان ذکر است این مورد توسط رویه مشوق‌های آموزشی دانشگاه، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۴,۱۰ دعوت از اساتید خارجی برای حضور در همایش یا کنفرانس

به منظور ایجاد ارتباط مؤثر با استاد خارجی جلسات رودررو در راستای ایجاد اعتماد متقابل بسیار تأثیرگذار است. در این راستا همایش‌ها یا کنفرانس‌ها یکی از بهترین موقعیت‌های ایجاد این ارتباط است. در این خصوص پیشنهاد می‌شود با توجه به همایش‌ها یا کنفرانس‌های بین‌المللی که در سطح دانشگاه برگزار می‌شود، پیشاپیش از اساتید خارجی که علاقه‌مند به ایجاد ارتباط با ایشان هستند دعوت به عمل آورید تا با ایراد سخنرانی کلیدی یا ارائه مقاله در دانشگاه حضور یابند. بدین ترتیب در خلال زمان حضور ایشان در دانشگاه می‌توان در خصوص فعالیت‌های مشترک با وی مذاکره کرد.

۴,۱۱ دعوت از اساتید خارجی برای داوری پایان نامه‌های دانشجویان دکتری

یکی دیگر از روش‌های برقراری ارتباط اولیه با اساتید خارجی، دعوت به حضور در دانشگاه صنعتی امیرکبیر به عنوان داور رساله دکتری دانشجویان است. این مهم می‌تواند به صورت حضوری یا مجازی انجام شود. در صورتی که استاد خارجی در جلسه دفاع در دانشگاه حضور یابد، مقدمات حضور ایشان توسط مدیریت همکاری‌های علمی و بین‌المللی (اخذ روادید و اسکان) با کمک استاد میزبان انجام خواهد شد. در حالی که برای حضور مجازی ایشان در جلسه دفاع با هماهنگی دانشکده یا معاونت امور بین‌الملل مکان مناسبی با امکانات صوتی-تصویری و اینترنت با سرعت بالا و مستقل تعیین می‌گردد.

۵ جذب حمایت مالی برای فعالیت‌های بین المللی با هم‌تایان آلمانی

از منظر حجم اعتبارات لازم حمایت‌های مالی به دو گروه گرنت آغازین و حمایت از پروژه تحقیقاتی تقسیم می‌شود. مبلغ گرنت آغازین معمولاً اندک بوده و صرفاً به منظور برگزاری جلسات هم‌اندیشی برای تعریف پروژه اختصاص می‌یابد. در حالی که حجم اعتبارات مربوط به انجام پروژه بیشتر بوده و متناسب با ارگان حمایت‌کننده متغیر است.

شاید بتوان گفت آلمان از نظر اعطای حمایت‌های مالی آغازین و حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی در صدر کشورهای دنیا قرار دارد و تمایل زیادی برای وصل کردن اساتید و محققین آلمانی و خارجی با یکدیگر دارد. در اینجا به معرفی حمایت‌های مالی کشور آلمان که در سطح ملی و بین‌المللی برای آغاز و اجرای پروژه تحقیقاتی وجود دارد پرداخته شده است.

۵,۱ حمایت آغازین در سطح ملی

۵,۱,۱ بنیاد پژوهشی آلمان (DFG) German Research Foundation

بنیاد پژوهشی آلمان یا به اختصار د.اف.گ به عنوان مرکزی ترین نهاد حمایت مالی از پژوهش در مؤسسات آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی شناخته می‌شود. آنچه در خصوص نحوه عملکرد این موسسه قابل ذکر است این است که خود به طور مستقل به اجرای پروژه تعریف شده مشخصی نمی‌پردازد و تنها پس از تعریف پروژه و تأیید تیم داوری حمایت مالی از سوی این مرکز به محقق اعطا می‌شود.

هیچ محدودیت زمانی و موضوعی برای تعریف و ثبت پروپوزال محقق وجود ندارد و پروژه‌ها به صورت پایین به بالا تعریف می‌شود و فراخوانی برای موضوع تعریف شده مشخصی اعلان نمی‌شود. به بیان ساده تر یک پروپوزال تحقیقاتی می‌تواند در هر زمانی و با هر موضوعیتی به این موسسه ارسال شود و مورد ارزیابی قرار گیرد. این یک فرصت بسیار خوب برای محققینی است که تمایل به اجرای پروژه‌های شخصی خود دارند. در ادامه به طور دقیق به چگونگی روند ثبت یک پروپوزال در این بنیاد پرداخته می‌شود.

– مهم ترین ویژگی این بنیاد لزوم ثبت پروپوزال تعریف شده مشترک توسط محقق آلمانی است. به همین منظور در قدم اول محقق ایرانی باید با یک همکار آلمانی ارتباط برقرار کرده و با توافق یکدیگر اقدام به نوشتن یک پروپوزال

مشترک (فرمت استاندارد پروپوزال توسط د.اف.گ تعریف شده است) نمایند. یکی از ساده‌ترین مرجع برای یافتن همکار مرتبط، پایگاه اطلاعاتی ارائه شده در وبسایت مدیریت همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه است. [\(لینک\)](#)

- در مرحله دوم پس از تعریف پروپوزال استاندارد همکار آلمانی اقدام به ثبت آن در سامانه د.اف.گ می‌نماید.
- پس از بررسی طرح پیشنهادی از سوی این بنیاد نتیجه حاصله به اطلاع همکاری آلمانی می‌رسد و در نهایت در صورت تأیید شدن آن مبلغ حمایت مالی به شخص همکار آلمانی تحویل می‌گردد.

این بنیاد حمایت‌های خود را در قالب برنامه‌های متنوع ارائه می‌کند که به طور کلی روند کلی اقدام برای دریافت حمایت مالی تمامی برنامه‌ها همانی است که در بالا ذکر شد اما فرمت استاندارد پروپوزال هر طرح به طبع متفاوت خواهد بود. در ادامه به تفکیک به معرفی برنامه‌های این بنیاد و اطلاعات جزئی آن پرداخته شده است.

۱. حمایت از آغاز همکاری بین المللی^۱

این حمایت برای تسهیل در شکل‌گیری ارتباط اولیه محققین آلمانی و محققین خارجی تعریف شده است. در چارچوب این حمایت هزینه‌های سفر و ملاقات محققین با یکدیگر در قالب یک کارگاه مشترک و یا نشست علمی برای تعریف یک همکاری بزرگ تر را متقبل می‌شود. مدت دوره این حمایت ۱۲ ماهه خواهد بود و مدت سفرهای دوطرفه نباید بیشتر از ۳ ماه به طول بیانجامد. نحوه ثبت درخواست:

مطالعه کامل معرفی و دستور العمل برنامه آغاز همکاری بین المللی [\(فایل معرفی\)](#)

تکمیل مشترک فرم پروپوزال [\(فرم استاندارد پروپوزال\)](#)

ثبت پروپوزال توسط همکار آلمانی در [سامانه الان](#)

[اطلاعات تکمیلی](#)

۲. حمایت از برگزاری رویدادهای علمی بین المللی^۲

هدف از این برنامه حمایت از برگزاری رویدادها و گردهمایی‌های بین المللی است که در کشور آلمان برگزار می‌شود.

اگر چه به طور مستقیم از این برنامه حمایت از تعریف اولیه پروژه استنباط نمی‌شود اما در زمان برگزاری چنین رویدادی فضای برقراری ارتباط اولیه بین محققین آلمانی و محققین خارجی فراهم می‌شود. پیشنهاد می‌شود با همتای آلمانی طرح برگزاری یک کنفرانس یا کارگاه بین المللی نهایی شود و پس از تصویب طرح توسط بنیاد فرصت ملاقات و شکل‌گیری همکاری مهیا شود.

این حمایت هزینه‌های مربوط به برگزاری رویداد، هزینه سفر سخنرانان خارجی، اقامت آنها را تقبل می‌کند.

¹ the Initiation of International Collaboration

² International Scientific Events

نحوه ثبت درخواست:

مطالعه کامل معرفی و دستور العمل برنامه برگزاری رویدادهای علمی بین المللی ([فایل معرفی](#))

تکمیل فرم پروپوزال اجرای رویداد ([فرم استاندارد پروپوزال](#))

ثبت پروپوزال توسط همکار آلمانی در [سامانه الان](#)

[اطلاعات تکمیلی](#)

۳. حمایت از همکاری با کشورهای در حال توسعه^۳

هدف از این حمایت افزایش همکاری های بین المللی محققین آلمانی با همتایان خود در کشورهای در حال توسعه است. این حمایت بودجه برای پرسنل، تجهیزات علمی و دستگاه، مواد مصرفی، سفر طرفین و هزینه های متفرقه برای هر دو موسسه شریک در آلمان و شریک / موسسه همکاری در کشور در حال توسعه را تامین می کند.

مطالعه کامل معرفی و دستور العمل برنامه آغاز همکاری بین المللی ([فایل معرفی](#))

تکمیل مشترک فرم پروپوزال ([فرم استاندارد پروپوزال](#))

ثبت پروپوزال توسط همکار آلمانی در [سامانه الان](#)^۴

[اطلاعات تکمیلی](#)

۴. Mercator Fellows

بنیاد د.اف.گ برای محققین آلمانی برنامه های حمایت مالی متنوعی را برای اجرای پژوهش آنها ارائه می دهد. این بنیاد به منظور گسترش روابط بین المللی این کحققان با همتایان غیر آلمانی حمایتی را با عنوان ... ارائه می دهد. بنا بر این طرح محقق غیر آلمانی می تواند به عنوان یک همکار افتخاری ([visiting researcher](#)) در بازه ای از این پروژه همکاری کند و بسته به نوع و میزان همکاری حمایت مالی به این شخص تعلق می گیرد.

این طرح می تواند در قالب برنامه های [گرنٹ پژوه تحقیقاتی انفرادی](#)^۵، [برنامه امی نوتر](#)^۶، [واحدهای تحقیقاتی](#)^۷، [برنامه های اولویت دار](#)^۸، [گروه های آموزشی پژوهشی](#)^۹ و [مراکز تحقیقاتی همکار](#)^{۱۰} گنجانده شود و یک همکار مدعو جزئی از بدنه اجرا هر کدام از این برنامه ها باشد.

نحوه ثبت درخواست:

مطالعه کامل معرفی و دستور العمل برنامه برگزاری رویدادهای علمی بین المللی ([فایل معرفی](#))

رایزنی با همتای آلمانی و اتفاق نظر دو جانبه برای همکاری همتای ایرانی به عنوان Mercator Fellows

³ Cooperation with Developing Countries

⁴ Elan portal

⁵ Research Grants

⁶ Emmy Noether Programme

⁷ Research Units

⁸ Priority Programmes

⁹ Research Training Groups

¹⁰ Collaborative Research Centres

تکمیل فرم پروپوزال اجرای برنامه و تکمیل بخش Visiting Researchers (excluding Mercator Fellows) پروپوزال مربوط به هر یک از برنامه های ذکر شده در بالا مجزا و مخصوص آن برنامه خاص می باشد و در لینک آن برنامه در بالا آورده شده است.

ثبت پروپوزال توسط همکار آلمانی در [سامانه الان](#)

[اطلاعات تکمیلی](#)

۵,۱,۲ موسسه تبادل آکادمیک آلمان DAAD

موسسه تبادل آکادمیک آلمان یکی از موسسات حمایتی آلمان است که عمده فعالیت های آن در حوزه آموزش و در قالب تبادل شخصیت های علمی اعم از دانشجویان، اساتید و محققان جوان و با سابقه است و مایل است تا به واسطه این تبادل علاوه بر برقراری ارتباط بین کشور آلمان و کشورهای سراسر دنیا توانایی و قابلیت دو طرف به اشتراک گذاشته شود. علاوه بر حوزه آموزش، این موسسه برنامه هایی برای تعریف پروژه و انجام پژوهش نیز ارائه می دهد.

آنچه در مورد تمام برنامه های این موسسه یکسان است و متقاضی باید مدنظر داشته باشد این است که برنامه تماما به صورت فراخوان از طریق وب سایت این موسسه اعلان عمومی می شود و متقاضی پس از ثبت درخواست خود به صورت آنلاین وارد فرایند ارزیابی و در نهایت اعلام نتیجه می شود. در ادامه به معرفی غالب برنامه های این موسسه می پردازیم

۱. هدایت مشترک (دوجانبه) دانشجوی دکتری

در قالب این برنامه دانشجوی دکتری که کمتر از ۳ سال از آغاز دوره دکتری او گذشته است می تواند با مشورت استاد راهنمای داخلی خود اقدام به انتخاب یک استاد راهنمای آلمانی نماید. پس از آن اقدام به ثبت درخواست خود برای دریافت این حمایت به صورت آنلاین تا قبل از زمان موعد در سامانه این موسسه نماید. بنابر این حمایت، دانشجو می تواند تا سقف دو سال در کشور آلمان تحت هدایت استاد آلمانی خود به پژوهش روی موضوع پروژه توافق شده دو طرف بپردازد و از حمایت ماهانه ۱۰۰۰ یورویی به علاوه حمایت های جانبی دیگر برخوردار شود. مهلت نهایی ثبت این درخواست عموما اول سپتامبر هر سال میلادی است. برقراری این ارتباط بین استاد ایرانی و آلمانی می تواند زمینه ساز تعریف پروژه در مقیاس بزرگ تر و همکاری قوی تر در آینده باشد.

[اطلاعات تکمیلی](#)

۲. فرصت مطالعاتی کوتاه مدت

دانشجویان دکتری که کمتر از ۳ سال از آغاز دوره تحصیلی آنها گذشته است و همچنین محققان جوانی که کمتر از ۲ سال از پایان دوره دکتری آنها گذشته است می توانند دوره تحقیقاتی کوتاه مدت ۱ تا ۱۰ ماهه را در یکی از مراکز علمی آلمان بگذرانند و از حمایت ماهانه ۷۵۰ تا ۱۰۰۰ یورویی و سایر حمایت ها بهره مند شوند. مهلت نهایی ثبت این درخواست عموما اول سپتامبر هر سال میلادی است.

اطلاعات تکمیلی

۳. پژوهش در زمینه هوافضا، انرژی و حمل و نقل

DRL مرکز تحقیقاتی فضایی و هواپیمایی آلمان فعال در حوزه های هوافضا، انرژی، حمل و نقل و هواپیما با همکاری موسسه DAAD اقدام به جذب دانشجویان دکتری و محققان جوان و یا باتجربه برای تحقیقاتی مرتبط با این حوزه ها می نماید. دانشجویان دکتری به مدت ۳۶ ماه و حمایت ماهانه ۱۵۰۰ یورو، دانشجویان پسادکتری و محققان جوان برای مدت ۲ تا ۲۴ ماه و حمایت ماهانه ۲۰۰۰ یورو و محققان باتجربه برای ۱ تا ۳ ماه و حمایت ماهانه ۲۳۰۰ یورو با حضور در موسسات پیشنهاد شده از سوی فراخوان برنامه به عنوان عضوی از یک پروژه همکاری کنند. این برنامه زمان فراخوان مشخصی ندارد و ممکن است هر زمان از سال اعلام شود.

اطلاعات تکمیلی برنامه

۴. تبادل دوطرفه اعضای هیات علمی

در قالب این برنامه اساتید دانشگاه خارجی می توانند برای مدت ۲ هفته تا ۳ ماه در یک مرکز علمی آلمانی به تدریس بپردازند و از حمایت ۲۰۰۰ تا ۲۳۰۰ یورویی بهره مند شوند. لازم به ذکر است همزمان با ارسال درخواست از سوی استاد خارجی (ایرانی) لازم است تا همتای آلمانی نیز برای موسسه DAAD درخواست حضور در یک مرکز علمی خارجی (ایرانی) را ارسال کند. به عبارتی این برنامه حتما باید دوطرفه اجرا شود. مهلت نهایی این برنامه اول سپتامبر هر سال میلادی است.

اطلاعات تکمیلی برنامه

۵. فرصت هدایت پژوهش

در قالب این برنامه اساتید دانشگاه از سراسر دنیا می توانند با حضور در یکی از مراکز علمی آلمان به انجام پژوهش تعریف شده از سوی خودشان بپردازند. لازمه این امر داشتن نامه پذیرش از سوی مرکز میزبان است. به محقق در این برنامه ماهانه ۲۰۰۰ تا ۲۳۰۰ یورو تعلق می گیرد. مهلت نهایی این برنامه اول سپتامبر هر سال میلادی است.

اطلاعات تکمیلی برنامه

۶. بورس پژوهشی مشترک داد- لیبینز

موسسه DAAD و Leibniz به طور مشترک سالانه تعدادی بورس پژوهشی ۱۲ ماهه برای محققانی که کمتر از ۲ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است اختصاص می دهد که در قالب آن محقق میتواند بعد از اعلام فراخوان و کسب سهمیه در یکی مراکز تحقیقاتی Leibniz به پژوهش بر روی موضوع تعریف شده از سوی خودش بپردازد.

اطلاعات تکمیلی برنامه

۵,۱,۳ موسسه Alexander von Humboldt (AVH)

یکی از ویژگی‌های پررنگ نظام پژوهشی آلمان حضور تعداد زیادی از مراکز تحقیقاتی پیشرفته است که ارتباط تنگاتنگی با دانشگاه-های آن کشور دارد و رهبران پروژ‌های در دست اجرا در این مراکز اساتید و مدرسان دانشگاه‌ها و دانشگاه‌های علمی کاربردی هستند. برخلاف بنیاد پژوهشی آلمان (DFG) که عمده حمایت‌های آن به تعریف پروژ‌های مشترک دوجانبه متعلق می‌گیرد، سایر مراکز پژوهشی که در ادامه به معرفی آنها پرداخته می‌شود حمایت‌های خود را در قالب بورس‌های تحقیقاتی کوتاه مدت و یا بلند مدت (Research Fellowship) به پژوهشگر ارائه می‌دهند.

موسسه AVH تاسیس شده در سال ۱۹۵۳ به یاد محقق مشهور آلمانی Alexander von Humboldt هر ساله به طور متوسط ۶۰۰ بورس تحقیقاتی و ۱۰۰ جایزه تحقیقاتی به محققان سراسر دنیا اعطا می‌کند. انواع حمایت‌های این مرکز در ادامه آورده شده است:

۱. بورس تحقیقاتی همبولت

در قالب این بورس محققان از سراسر دنیا که کمتر از ۴ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است می‌توانند با ثبت درخواست خود (پروپوزال پروژ‌ه تعریف شده) در هر زمان از سال از حمایت ماهیانه ۲۶۵۰ یورو به علاوه هزینه‌های جاری بهره‌مند شوند. دوره این بورس می‌تواند بین ۴ تا ۱۲ ماه باشد. همچنین به محققان با سابقه که کمتر از ۱۲ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته باشد حمایت ماهیانه ۳۱۵۰ یورو به علاوه هزینه‌های جاری تعلق می‌گیرد. دوره این بورس ۶ تا ۱۸ ماه می‌باشد. محققان خودشان به تعریف موضوع پروژ‌ه و انتخاب مرکز میزبان می‌پردازند و در این خصوص هیچ محدودیتی از سوی موسسه AVH وجود ندارد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست](#)

۲. بورس تحقیقاتی جورج فاستر

موسسه AVH علاوه بر بورس تحقیقاتی همبولت که در بالا معرفی شد بورسی دقیقاً با همین مشخصات تحت عنوان Georg Forster Research Fellowship مختص محققان از کشورهای در حال توسعه تعریف کرده است.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست](#)

۳. جایزه Sofja Kovalevskaja

علاوه بر بورس تحقیقاتی موسسه AVH سالانه با اعلام فراخوان اقدام به اعطای حمایت‌های مالی (عموماً بلندمدت) در قالب جوایز متنوع برای گروه‌های مختلف پژوهشگران می‌کند.

تمامی محققانی که کمتر از ۶ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است و سابقه پژوهشی درخشان و انتشارات علمی بالا دارند می توانند برای این جایزه نامزد شوند. در قالب این جایزه محقق حمایتی بیش از ۱/۶۵ میلیون یورو دریافت کرده و می تواند در مدت ۵ سال به اجرای یک پروژه تعریف شده از سوی خودش در یکی از مراکز موسسه AVH بپردازد. این جایزه سالانه به ۶ محقق تعلق می گیرد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

جایزه Friedrich Wilhelm Bessel .۴

تمامی محققان با سابقه ای که کمتر از ۱۸ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است و سابقه پژوهشی درخشان و انتشارات علمی بالا دارند می توانند برای این جایزه نامزد شوند. در قالب این جایزه محقق حمایتی بیش از ۴۵ هزار یورو دریافت کرده و می تواند در مدت یک سال به اجرای یک پروژه تعریف شده از سوی خودش در یکی از مراکز موسسه AVH بپردازد. این جایزه سالانه به ۲۰ محقق تعلق می گیرد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

جایزه Humboldt .۵

تمامی محققان با سابقه بدون محدودیت زمان اتمام دوره دکتری که سابقه پژوهشی درخشان در حوزه علوم نوین و همچنین انتشارات علمی بالا دارند می توانند برای این جایزه نامزد شوند. در قالب این جایزه محقق حمایتی بیش از ۶۰ هزار یورو دریافت کرده و می تواند در مدت یک سال به اجرای یک پروژه تعریف شده از سوی خودش در یکی از مراکز موسسه AVH بپردازد. این جایزه سالانه به ۱۰۰ محقق تعلق می گیرد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

جایزه Alexander von Humboldt Professorship .۶

شاید بتوان گفت گسترده ترین حمایت موسسه AVH از محققان برجسته بین المللی که مایل به اجرای یک پروژه کلان بلند مدت در یکی از مراکز این موسسه در کشور آلمان هستند جایزه Alexander von Humboldt Professorship است که در قالب این برنامه محقق علاوه بر حمایت مالی ۵ میلیون یورویی از امکاناتی همچون دوره آموزش زبان آلمانی، هزینه سفر محقق و سایر هزینه های جاری برنامه در مدت ۵ سال تحقیق برخوردار شود. فراخوان نامزدی این جایزه سالانه از سوی موسسه AVH اعلان می گردد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه](#)

[لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

Fraunhofer موسسه ۵,۱,۴

۱. فرصت مطالعاتی برای دانشجویان دکتری، پسا دکتری و سایر محققان همچون موسسه AVH موسسه Fraunhofer نیز برای محققان سراسر دنیا در مقاطع دکتری، پسادکتری و همچنین محققان با سابقه امکان پژوهش در کشور آلمان را فراهم می کند. اما تفاوت بزرگ عملکرد این موسسه این است که در Fraunhofer در ابتدا پروژه ها با موضوعات مشخص در مراکز مشخص این موسسه تعریف می شوند و بنابر در ظرفیت هر پروژه فراخوانی برای جذب محقق با مشخصات معین اعلان می گردد. به طبع مدت زمان هر برنامه و میزان حمایت تعلق گرفته به محقق متفاوت خواهد بود. به طوری که محقق می تواند با مراجعه به سایت اطلاع رسانی این موسسه از پروژه های موجود در حال حاضر مطلع شده و برای عضویت در آنها اقدام کند. تمامی این فراخوان ها مهلت نهایی ثبت درخواست داشته و محقق باید علاوه بر مطالعه کامل شرایط عضویت در برنامه زمان مجاز ثبت درخواست را هم مدنظر داشته باشد.

اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان

۲. حمایت از تعریف پژوهش گروهی در کنار فرصت های مطالعاتی فردی ارائه شده، این موسسه در قالب برنامه Fraunhofer Attract به محققان این امکان را می دهد تا به تعریف یک پروژه بلند مدت تیمی (۳-۵ نفر) پرداخته و در یکی از مراکز این موسسه به اجرا در آورند. مبلغ این حمایت تا سقف ۲/۵ میلیون یورو تعیین شده است. فراخوان این برنامه هر سال دو بار در اوایل ماه مارچ و ماه اکتبر اعلان می گردد و محققان با تکمیل پروپوزال استاندارد معرفی شده از سوی موسسه به ثبت درخواست خود می پردازند.

اطلاعات تکمیلی برنامه، لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان و پروپوزال استاندارد ثبت پروژه**Max Planck** موسسه ۵,۱,۵

موسسه Max Planck قالب های گسترده تری را برای همکاری با محققان بین المللی ارائه میدهد. در ادامه به معرفی هر یک از این برنامه ها پرداخته می شود.

۱. فرصت مطالعاتی پژوهشی در قالب این برنامه دانشجویان مقطع دکتری و دانشجویان و محققان محصل در دوره پسادکتری می توانند در زمان گذراندن دوره تحقیقاتی (دکتری ۶ ماه و پسادکتری ۲ سال) در یکی از مراکز این موسسه از حمایت مالی این مرکز که کمک هزینه سفر محقق و حقوق ماهیانه است بهره مند شود. فراخوان هر پروژه تعریف شده در تمام طول سال

در وب سایت این موسسه اعلان عمومی می شود و میزان حمایت و مدت دوره هر برنامه به طبع متفاوت خواهد بود.

اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان

۲. حمایت از تشکیل و هدایت تیم تحقیقاتی

تمامی محققان سراسر دنیا با مدرک حداقل دکتری که تمایل به تعریف یک پژوهش گروهی (متشکل از دانشجویان دکتری و پسادکتری) هستند می توانند در قالب این برنامه به ثبت پروپوزال پروژه خود پرداخته و به مدت ۵ تا ۷ سال در یکی از مراکز این موسسه آن را پیاده نمایند. فراخوان این برنامه هر ساله در پاییز سال میلادی در سایت این موسسه اطلاع رسانی می شود. این حمایت حقوق محققان گروه، هزینه تجهیزات و مواد و هزینه های جاری برنامه را پوشش میدهد.

اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان

۳. برگزاری کارگاه پژوهشی

در قالب برنامه MPG Kick-off Workshops محققان می توانند به برگزاری یک کارگاه آموزشی مشترک با یک مرکز از این موسسه بپردازند. از آنجا که درخواست برگزاری چنین برنامه ای باید از سوی مدیران مرکز از طریق آدرس ایمیل dvorani@gv.mpg.de به دفتر روابط بین الملل موسسه Max Planck ارسال شود، لازم است تا در ابتدا طرح پیشنهادی از سوی محقق با آن مدیر در میان گذاشته شده و پس از جلب موافقت ایشان از طریق ایشان به اطلاع دفتر بین الملل موسسه ارسال شود.

۵,۱,۶ موسسه Leibniz

پیش از معرفی دو موسسه Leibniz و Helmholtz لازم به ذکر است که ساختار حمایتی برنامه های حمایتی این دو موسسه بسیار شبیه به هم بوده و تقریباً نوع، میزان حمایت و روش اقدام برای جذب حمایت یکسان است.

۱. فرصت مطالعاتی پسادکتری

تمامی محققانی که دارای مدرک دکتری هستند و مایل به گذراندن دوره پسادکتری در یکی از مراکز این موسسه هستند می توانند پس از ملاحظه فراخوان برنامه مورد نظر در وب سایت موسسه اقدام به ثبت درخواست در آن نمایند. میزان حمایت، مدت اجرای برنامه، و شرایط بهره مندی از آن متفاوت خواهد بود.

اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان

۲. تعریف گروه تحقیقاتی

تمامی محققان سراسر دنیا که کمتر از ۵ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است و تمایل به تعریف یک پژوهش گروهی (متشکل از ۲-۳ دانشجویان دکتری و پسادکتری) دارند می توانند در قالب این برنامه به ثبت پروپوزال

پروژه خود پرداخته و در یکی از مراکز این موسسه آن را پیاده نمایند. فراخوان این برنامه هر ساله در سایت این موسسه اطلاع رسانی می شود. این حمایت حقوق رهبر گروه و محققان، هزینه تجهیزات و مواد و هزینه های جاری برنامه را پوشش میدهد. نکته قابل توجه این است که هر مرکز به صورت خصوصی فراخوان مربوطه را عموماً در بهار هر سال میلادی اعلان می کند و محققان باید با به طور مستقیم با مدیر آن مرکز ارتباط برقرار کرده و پروپزال خود را تقدیم دارند.

[اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

۵,۱,۷ موسسه Helmholtz

همانطور که در معرفی موسسه Leibniz ذکر شد موسسه Helmholtz تشابه زیادی با Leibniz دارد.

۱. فرصت مطالعاتی پسادکتری

تمامی محققانی که دارای مدرک دکتری هستند و مایل به گذراندن دوره پسادکتری در یکی از مراکز این موسسه هستند می توانند پس از ملاحظه فراخوان برنامه مورد نظر در وب سایت موسسه اقدام به ثبت درخواست در آن نمایند. میزان حمایت، مدت اجرای برنامه، و شرایط بهره مندی از آن متفاوت خواهد بود.

[اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

۲. تعریف گروه تحقیقاتی

تمامی محققان سراسر دنیا که بین ۲ تا ۶ سال از اتمام دوره دکتری آنها گذشته است و تمایل به تعریف یک پژوهش گروهی دارند می توانند در قالب این برنامه به ثبت پروپوزال پروژه خود پرداخته و در یکی از مراکز این موسسه برای مدت ۶ سال آن را پیاده نمایند. فراخوان این برنامه در ژانویه هر سال از طریق سایت این موسسه اطلاع رسانی می شود. این حمایت حقوق رهبر گروه و محققان، هزینه تجهیزات و مواد و هزینه های جاری برنامه را پوشش میدهد و سقف ۳۰۰ هزار یورویی دارد.

[اطلاعات تکمیلی برنامه و لینک ثبت درخواست در زمان اعلان فراخوان](#)

۵,۲ حمایت آغازین در سطح بین المللی

اتحادیه اروپا در قالب برنامه اراسموس پلاس طرحی را با عنوان حمایت از دوره تدریس اساتید ارائه می دهد. بنابراین حمایت اساتید دانشگاهی می توانند در دوره های ۵ روزه تا ۲ ماهه به منظور ارائه درس در یکی از مراکز علمی، آموزشی و تحقیقاتی فعال در کشورهای دارای برنامه^{۱۱} و یا کشورهای شریک^{۱۲} حضور یابند و در خلال این حضور فرصت پیدا کردن همکار و محققان مرتبط

¹¹ Program Countries

¹² Partner Countries

در حوزه پژوهشی خود را داشته باشند تا در آینده از این پل ارتباطی برای تعریف پروژه بین‌المللی استفاده شود. اطلاعات تکمیلی در خصوص این طرح در این لینک آورده شده است.

۵,۳ حمایت از اجرای پروژه در سطح بین‌المللی

لازمه تعریف و اجرای یک پروژه پشتوانه مالی برای عملیاتی شدن آن است. از آنجا که عموماً میزان حمایت مالی موردنیاز قابل توجه است نهادهای بین‌المللی عهده‌دار این مسئولیت هستند. به‌طور خاص در مورد تعریف پروژه مشترک با کشور آلمان که در قاره اروپا قرار گرفته، پوشش مالی تعریف پروژه‌های کلان بر عهده اتحادیه اروپا خواهد بود.

۵,۳,۱ برنامه چشم‌انداز ۲۰۲۰

برنامه چشم‌انداز ۲۰۲۰ یکی از برنامه‌های حمایت مالی است که توسط اتحادیه اروپا و به‌منظور حمایت و توسعه پژوهش در اروپا فراهم شده است. این برنامه در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ با بودجه‌ای معادل ۸۰ میلیارد یورو به‌منظور حمایت‌های مالی در حال اجرا می باشد. تمرکز این برنامه بیشتر بر نوآوری، تسریع در رشد اقتصادی و انتقال راه‌حل‌ها به کاربران نهائی (شرکت‌های دولتی و حکومتی) است. اطلاعات جامع درباره نحوه همکاری و اقدام برای تعریف طرح مشترک و همچنین فراخوان‌های به‌روز شده در این لینک قابل دسترسی است. نکات ذیل در مورد روند دریافت این حمایت شایان ذکر است:

۱. نخست از میان پروژه‌های تعریف شده که توسط اتحادیه اروپا به‌صورت فراخوان در تارنمای برنامه چشم‌انداز ۲۰۲۰ قرار می‌گیرد، بنا بر زمینه تحقیقاتی موردنظر، انتخاب صورت می‌پذیرد.
 ۲. سپس گروه‌هایی متشکل از حداقل سه نهاد آموزشی، صنعت و یا تجاری با مشارکت هم اقدام به تعریف یک پروپوزال و ثبت آن در سامانه می‌کنند. بهتر است این نهادها از بخش‌های مختلف اروپا انتخاب شده باشد تا از لحاظ جغرافیایی و سطح کیفی عملکرد در رده‌های مختلفی باشند. حضور نهادهایی از صنعت کشورهای مختلف در پذیرفته شدن طرح تاثیر بسزایی دارد.
 ۳. درنهایت بعد از داوری به برترین‌ها حمایت مالی تعلق خواهد گرفت.
- روند کامل (آغاز تا انجام) دریافت یک حمایت توسط برنامه چشم‌انداز ۲۰۲۰ در دستورالعملی مجزا توسط مدیریت همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه صنعتی امیرکبیر تدوین شده است که تمامی مراحل و لازمه‌های آن را شفاف‌سازی می‌کند.

۵,۳,۲ پروژه‌های مشترک اروپایی

حوزه پژوهشی اتحادیه اروپا با تعریف دسته‌بندی موضوعی پروژه‌های مختلف اقدام به تعریف پروژه‌های پژوهشی مشخص می‌کند. این حوزه‌ها عمدتاً در حوزه‌های آب، غذا، سلامت، انرژی و محیط‌زیست فعال بوده و با اعلام فراخوان‌های

دوره‌ای اقدام به تعریف پروژه‌های کاربردی و جذب متقاضی برای اجرای این پروژه‌ها می‌کند. مزیت این طرح این است که هر نهاد می‌تواند به‌تنهایی برای یک فراخوان پروپوزال ارسال نماید و مورد ارزیابی قرار گیرد. لازم به ذکر است هر طرح پذیرای پروپوزال از کشورهای مشخصی است. با مطالعه کامل فراخوان می‌توان دریافت که آیا ایران شامل این طرح قرار گرفته است یا خیر. اطلاعات تکمیلی در این خصوص در [این لینک](#) قابل دسترسی است.

۵,۳,۳ شورای پژوهشی اروپا^{۱۳}

۱. حمایت مالی آغازین^{۱۴}

این حمایت مالی آغازین به محققانی از سراسر دنیا تعلق می‌گیرد که ۲ تا ۷ سال از اتمام دوره دکتری آن‌ها گذشته است و مایل به تعریف و آغاز یک پروژه هستند. این طرح هیچ محدودیت موضوعی ندارد. این نهاد با اعلام فراخوان‌ها و جزئیات میزان این حمایت مالی اقدام به جذب محققان می‌کند. سقف حمایتی این طرح ۱/۵ میلیون یورو برای بازه حداکثر ۵ سال خواهد بود. علاوه بر این حمایت حمایتی، ۰,۵ میلیون یورویی برای شروع پروژه و یا تسهیلات این امر مانند سفر محققان در نظر گرفته شده است. اطلاعات تکمیلی در خصوص نحوه ثبت تقاضا و شرایط آن در [این لینک](#) آورده شده است.

۲. حمایت مالی تحکیمی^{۱۵}

این حمایت مالی به محققانی از سراسر دنیا تعلق می‌گیرد که ۷ تا ۱۲ سال از اتمام دوره دکتری آن‌ها گذشته است و مایل به تعریف و آغاز یک پروژه هستند. این طرح هیچ محدودیت موضوعی ندارد. این نهاد با اعلام فراخوان‌ها و جزئیات میزان این حمایت مالی اقدام به جذب محققان می‌کند. از آنجاکه داوری تعریف پروژه‌ها به صورت رقابتی خواهد بود، سابقه و رزومه پژوهشی محقق معیار این داوری خواهد بود. سقف حمایتی این طرح ۲ میلیون یورو برای بازه حداکثر ۵ سال خواهد بود. علاوه بر این، مبلغ حمایتی ۰,۷۵ میلیون یورویی برای شروع پروژه و یا تسهیلات این امر مانند سفر محققان در نظر گرفته شده است. اطلاعات تکمیلی در خصوص نحوه ثبت تقاضا و شرایط آن در [این لینک](#) آورده شده است.

۳. حمایت مالی پیشرفته^{۱۶}

این حمایت مالی بدون محدودیت زمانی در خصوص اتمام دوره دکتری، به محققانی از سراسر دنیا تعلق می‌گیرد که در طی ۱۰ سال گذشته پیشینه پژوهشی قابل توجهی داشته باشند. این طرح هیچ محدودیت موضوعی ندارد. این نهاد

¹³ European Research Council (ERC)

¹⁴ ERC Starting Grants

¹⁵ ERC consolidator Grants

¹⁶ ERC Advanced Grants

با اعلام فراخوانها و جزئیات میزان این حمایت مالی اقدام به جذب محققان می‌کند. از آنجاکه داوری تعریف پروژهها به صورت رقابتی خواهد بود سابقه و رزومه پژوهشی محقق معیار این داوری خواهد بود. سقف حمایتی این طرح ۲،۵ میلیون یورو برای بازه حداکثر ۵ سال خواهد بود. علاوه بر این رقم حمایتی ۱ میلیون یورویی برای شروع پروژه و یا تسهیلات این امر مانند سفر محققان در نظر گرفته شده است. اطلاعات تکمیلی در خصوص نحوه ثبت تقاضا و شرایط آن در [این لینک](#) آورده شده است.

۴. حمایت مالی همکاری^{۱۷}

این حمایت مالی به تیمی متشکل از ۲ تا ۴ محقق برجسته در زمینه‌های علمی متنوع که در طی ۱۰ سال گذشته پیشینه پژوهشی برجسته ای داشته باشند تعلق می‌گیرد. این طرح هیچ محدودیت موضوعی ندارد. این نهاد با اعلام فراخوانها و جزئیات میزان این حمایت مالی اقدام به جذب محققان می‌کند. از آنجاکه داوری تعریف پروژهها به صورت رقابتی خواهد بود تیمی که بهترین ظرفیت را از خود نشان دهد احتمال موفقیت بیشتری دارد. سقف حمایتی این طرح ۱۰ میلیون یورو برای بازه حداکثر ۶ سال خواهد بود. علاوه بر این رقم حمایتی ۴ میلیون یورویی برای شروع پروژه و یا تسهیلات این امر مانند سفر محققان در نظر گرفته شده است. اطلاعات تکمیلی در خصوص نحوه ثبت تقاضا و شرایط آن در [این لینک](#) آورده شده است.

¹⁷ ERC Synergy Grants

مدیریت همکاری‌های

علمی و بین‌المللی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

(پلی تکنیک تهران)

تلفن: ۶۴۵۴۵۴۱۲

تارنما:

<http://campus.aut.ac.ir>

/intrel